

Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin İyimserlik Düzeylerinin Bazı Ailesel Değişkenler Açısından İncelenmesi*

An Examination of Eighth-Grade Students' Optimism Levels in Terms of Some Family Variables

Mehmet Rüştü KALAFATOĞLU^[1] Seher BALCI ÇELİK^[2]

Başvuru Tarihi:11 Aralık 2020

ÖZET

Kabul Tarihi:14 Ocak 2021

Bu çalışmada sekizinci sınıf öğrencilerinin iyimserlik düzeylerinin bazı ailesel değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya sekizinci sınıfa devam eden 504 öğrenci (288 kız, 216 erkek) katılmıştır. Araştırmada Kişisel Bilgi Formu, Anne-Baba Tutumları Ölçeği ve İyimserlik Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analiz edilmesinde Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ve Kruskal-Wallis Testleri kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçlarına göre öğrencilerin iyimserlik puanları ile demokratik, koruyucu/istekçi ve otoriter anne-baba tutum puanları arasında anlamlı farklar tespit edilmiştir. Araştırmada yapılan Kruskal-Wallis Testi sonuçlarına göre de öğrencilerin sahip olduğu iyimserlik puanlarının anne-baba eğitim durumları, kardeş sayısı ve algılanan sosyoekonomik durum değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı görülmüştür. Elde edilen bulgular alanyazın doğrultusunda tartışılarak psikolojik danışmanlara, eğitimcilere ve araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: anne-baba eğitim durumu, anne-baba tutumları, iyimserlik, kardeş sayısı, sosyoekonomik düzey

Received Date:11 December 2020

ABSTRACT

Accepted Date:14 January 2021

The purpose of this research is to investigate the optimism levels of eighth-grade students with some family variables. The research sample includes a total of 504 students. Personal Data Form, Parental Attitudes Scale, and Optimism Scale were used in the study. The acquired data in the research has been analyzed by using the Wilcoxon Signed Rank Test and Kruskal-Wallis Test. According to the results obtained from the research, it is determined that the difference between democratic, protective/demanding, and authoritative parental attitude scores of students is significant based on students' level of optimism. It was revealed that there was no significantly difference between the educational levels of parents, the number of siblings, and the perceived socioeconomic status and the optimism levels of the students. The findings were discussed in the literature, and recommendations were made to researchers.

Keywords: educational levels of parents, number of simblings, optimism, parental attitudes, perceived socioeconomic status

Anf
Cite

Kalafatoğlu, M. R. ve Balcı Çelik, S. (2021). Sekizinci sınıf öğrencilerinin iyimserlik düzeylerinin bazı ailesel değişkenler açısından incelenmesi. *Humanistic Perspective*, 3 (1), 80-96. DOI: 10.47793/hp.839367

* Bu makale birinci yazarın ikinci yazarın danışmanlığında hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

^[1] Doktora Öğrencisi | Ondokuz Mayıs Üniversitesi | Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık | Samsun | Türkiye | ORCID: 0000-0002-1664-9694 | mrkalafatoglu@gmail.com

^[2] Prof. Dr. | Ondokuz Mayıs Üniversitesi | Eğitim Fakültesi | Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık | Samsun | Türkiye | ORCID: 0000-0001-9506-6528

GİRİŞ

Aile bireyin seçme özgürlüğüne sahip olmadığı, içerisinde yer alan tüm öğelerin etkileşim halinde olduğu ve öğelerinde oluşan her hangi bir sorunun bütünü etkilediği sosyal bir sistemdir (Onur, 2006; Yavuzer, 2001). Anne-babaların bu sistemi sağlıklı olarak işletebilmeleri üzerinde çocuk yetiştirme konusunda sahip oldukları tutumlar oldukça önemlidir. Çocukların sosyal, duygusal ve ahlaki anlamda sağlıklı gelişim gösterebilmeleri için anne-babaların çocuklarının tüm gelişim alanlarını desteklemeleri beklenmektedir. Eğer bu konuda çocuklara yeterli destek sağlanmaz ise çocuklarda duygusal ve davranışsal sorunlar gözlenebilir (Sipahioğlu, 2002; Tuzcuoğlu, 2004). Anne-babaların çocuklarına yönelik desteklerinde anne-babaların yetiştirilme tarzları, eşler arasındaki iletişimin kalitesi, ailenin sosyal ve ekonomik yapısı, çocuğun cinsiyeti ve yaşı gibi çeşitli ailesel faktörler etkili olmaktadır (Çağdaş ve Seçer, 2011; Gümüş, Kurt, Güney ve Feyetörbay, 2011).

Ailenin genel yapısını etkileyen ve anne-babaların çocuklarına yöneltmiş olduğu tüm davranış ve beklentileri şekillendiren temel örüntü anne-baba tutumu olarak kabul edilmektedir (Flanagan, Erath ve Bierman, 2008). Anne-baba tutumlarına ilişkin alanyazın incelendiğinde bu tutumların ilk olarak demokratik, otoriter ve izin verici şeklinde sınıflandırıldığı görülmektedir (Baumrind, 1991). İlerleyen zamanlarda ise bu sınıflandırma demokratik, otoriter, izin verici ve ihmalkâr anne-baba tutumu olarak revize edilmiştir (Maccoby ve Martin, 1983). Anne-baba tutumlarının araştırmacılar tarafından farklı şekillerde sınıflandırıldığı görülmekle birlikte, bu çalışmada Kuzgun ve Eldeleklioğlu (2005) tarafından ortaya konulan demokratik, koruyucu/istekçi ve otoriter anne-baba tutumları sınıflandırılması tercih edilmiştir.

Demokratik anne-baba tutumunun genel özellikleri incelendiğinde aile içinde koşulsuz sevgi ve saygının bulunduğu, çocuklara karşı daha duyarlı ve destekleyici pozitif bir aile yapısının olduğu görülmektedir (Di Maggio ve Zappula, 2014; Kulaksızoğlu, 2011; Kuzgun, 1991; Masud, Ahmad, Cho ve Fakhr, 2019). Koruyucu/istekçi anne-baba tutumu incelendiğinde ise anne babaların çocuğun her ihtiyacını karşılayan, çocuk yardıma gerek duymasa bile gidermek için çaba gösteren ancak çocuğun kendini tanıma fırsatı bulamadığı, bir başkasına bağımlı olarak yaşamayı öğrendiği psikososyal açıdan olumsuz özelliklerin gelişmesine neden olan bir tutum olduğu görülmektedir (Çağdaş ve Seçer, 2011; Demiriz ve Öğretir, 2007; Yavuzer, 1995). Kuralların anne-babalar tarafından konmuş olduğu otoriter anne-baba tutumuna bakıldığında ise kural koyucu anne-babalar tarafından daha sert davranış örüntüleri sergilendiği, sözel ve fiziksel şiddetin de yer aldığı, suçlayıcı, cezalandırıcı, eleştirici bir aile yapısı gözlenmektedir (Demiriz ve Öğretir, 2007; Geçtan, 2013; Masud vd., 2019; Pinquart ve Gerke, 2019; Yavuzer, 2013).

İyimserlik bireylerin daha olumlu bir bakış açısına sahip olmalarında, yaşamdan daha fazla doyum elde ederek daha mutlu bir yaşam sürdürmelerinde etkili olan bir yaşam becerisi olarak kabul edilmektedir (Hırlak, Taşlıyan ve Sezer, 2017). Son yıllarda araştırmacılar tarafından sıklıkla üzerinde durulan alanlardan biri olan pozitif psikoloji kapsamında ele alınan iyimserlik, pozitif psikolojinin önem verdiği kavramlar arasında yer

almaktadır. İyimserliğin genel tanımına bakıldığında bireylerin hayatta karşılaştıkları tüm engellemeler ve güçlüklerle rağmen hayatın iyi süreceğine ilişkin olumlu bir beklenti eğilimi içinde olduklarına yönelik bir tanım karşımıza çıkmaktadır (Scheir ve Carver, 1992). Bu tanıma ek olarak iyimserliğin gerçeklik bağlamında ele alınması gerektiği de sıklıkla vurgulanmaktadır (Peterson, 2006).

Yaşamı olumlu bir bakış açısıyla değerlendiren iyimser bireylerin, yaşamı olumsuz bir bakış açısıyla değerlendiren bireylere göre yaşamdaki sorunların üstesinden daha kolay gelebildikleri, karşılaştıkları sorunları geçici, kontrol edilebilir, dışsal faktörlere dayalı olduğuna inandıkları, bunun yanı sıra daha sağlıklı ve uzun ömürlü bir yaşam sürdürdükleri bilinmektedir (Balcı ve Yılmaz, 2002; Çoban ve Demirtaş, 2011; Lyubomirsky, 2001). Ergenlik döneminde yer alan bireylerin bu dönemin getirmiş olduğu zorlu koşullardan dolayı iyimserlik düzeylerinin etkilenme ihtimali oldukça olasıdır. Bunun haricinde bireylerin bütün gelişim aşamalarında önemli olan anne-baba tutumları ergenlik döneminde bireyler açısından da oldukça kritiktir. Bir kimlik arayışı içerisinde olan ve özerklik elde etmeye çalışan ergenlik dönemi içerisinde bulunan çocukların bu gelişimsel mücadelesinde anne ve babaların çocuk yetiştirme tutumlarının etkisinin göz ardı edilemeyeceği ortadadır. Tüm bu nedenlerden dolayı bu araştırmada sekizinci sınıf öğrencilerinin iyimserlik düzeylerinin bazı ailesel değişkenlere göre (algılanan anne-baba tutumu, anne-baba eğitim durumu, kardeş sayısı ve algılanan sosyoekonomik düzey) anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır.

1. Öğrencilerin iyimserlik düzeylerine göre algılanan demokratik anne-baba tutum puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Öğrencilerin iyimserlik düzeylerine göre algılanan koruyucu/istekçi anne-baba tutum puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Öğrencilerin iyimserlik düzeylerine göre algılanan otoriter anne-baba tutum puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. Anne eğitim durumuna göre öğrencilerin iyimserlik düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
5. Baba eğitim durumuna göre öğrencilerin iyimserlik düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
6. Kardeş sayısına göre öğrencilerin iyimserlik düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
7. Algılanan sosyoekonomik düzeye göre öğrencilerin iyimserlik düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nicel araştırma yöntemleri arasında bulunan ilişkisel araştırma modeli kullanılmıştır. İlişkisel araştırma modeli, iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkinin bu değişkenlere müdahale edilmeksizin incelendiği araştırma türü olarak açıklanmaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2018).

Araştırma Grubu

Araştırma öncesinde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından gerekli izinler alınmıştır (Tarih: 22.05.2015, Sayı No: 9370). Araştırmaya 2015-2016 eğitim öğretim yılında, Karadeniz bölgesinde bulunan bir ilde eğitim alan, gönüllü sekizinci sınıf öğrencileri katılmıştır. Dört farklı ortaokulda yer alan toplam 504 öğrenciden oluşan araştırma grubunun %57.1'i kız (n=288) ve %42.9'u erkektir (n=216).

Araştırma grubunun seçiminde amaçsal örnekleme yöntemleri arasında yer alan maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntem, evrende problemle ilişkili kendi içinde benzeşme özelliği gösteren farklı durumların belirlenmesi ve araştırmanın belirlenen bu durumlar üzerinde yapılması olarak açıklanmaktadır (Büyüköztürk vd., 2018). Araştırma grubuna ilişkin tanıtıcı bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1

Araştırma grubuna ilişkin tanıtıcı bilgiler

Cinsiyet	n	%
Kız	288	57.1
Erkek	216	42.9
Toplam	504	100

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, araştırmacı tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu ile İyimserlik Ölçeği ve Anne-Baba Tutumları Ölçeği veri toplama araçları olarak kullanılmıştır

Kişisel Bilgi Formu. Araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu örneklemede yer alan öğrencilere ait anne-baba eğitim durumları, kardeş sayıları ve algılanan sosyoekonomik durum düzeyine ilişkin bilgileri toplamak için kullanılmıştır.

İyimserlik Ölçeği. İlköğretim ikinci kademedeki yer alan altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin iyimserlik düzeylerini belirlemek amacıyla Çalık (2008) tarafından geliştirilmiş bir ölçektir. Ölçeğin geliştirilmesinde uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonuçlarına göre faktörlerin her bir değişken üzerindeki ortak varyansının .30 ve .80 değer aralığında bulunduğu ve açıklanan toplam varyansın %36 olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin madde geçerliliğini tespit etmek amacıyla madde toplam korelasyonlarına bakılmış ve cronbach alpha güvenirlik katsayısının .88 olduğuna ulaşılmıştır. Ölçekte yer alan tüm maddeler için madde toplam korelasyon değerlerinin .25 ile .74 arasında yer aldığı bulunmuştur. Maddelerin ayırt edicilik özelliğini belirlemek için alt ve üst %27'lik puan grup ortalamaları t testi ile karşılaştırılmış ve gruplar arasında .05 düzeyinde anlamlı fark elde edilmiştir. Ölçeğin iki yarı test güvenirliği de hesaplanarak testin tamamı için hesaplanan korelasyon katsayısı .83 olarak bulunmuştur. Yapılan tüm analizler sonucunda 18 maddeden oluşan iyimserlik ölçeği oluşturulmuştur. Elde edilen sonuçlar ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçek olarak

kullanılabileceğini ortaya koymuştur. Ölçekten en fazla 90, en düşük ise 18 puan alınabilmektedir (Çalık, 2008). Bu araştırmada ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı .84 olarak tespit edilmiştir.

Anne-Baba Tutumları Ölçeği. Kuzgun (1972) tarafından geliştirilen ölçek daha sonra Kuzgun ve Eldeleklioğlu (1993) tarafından revize edilmiştir. 5'li derecelendirme tarzında geliştirilen ölçekte; demokratik, koruyucu/istekçi ve otoriter anne-baba tutum puanlarının belirlenmesini sağlayan toplam 40 madde bulunmaktadır. Ölçekte yer alan alt ölçeklere ait hesaplamalar bağımsız yapılarak her bir alt ölçeğe ilişkin puanlar ortaya konmaktadır. Yapılan analizler sonrası ölçeğin demokratik anne-baba tutumu alt ölçeği cronbach alpha iç tutarlılık katsayısı 0.89, koruyucu/istekçi anne-baba tutumu alt ölçeği cronbach alpha iç tutarlılık katsayısı 0.82 ve otoriter anne-baba tutumu ölçeği cronbach alpha iç tutarlılık katsayısı 0.78 olarak tespit edilmiştir (Kuzgun ve Bacanlı, 2005). Bu araştırmada ölçeğin demokratik, koruyucu/istekçi ve otoriter anne-baba tutum puanlarına ilişkin elde edilen Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı sırasıyla .85, .79 ve .67 olarak tespit edilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Belirlenen okullarda uygulamaların yapılabilmesi amacıyla gerekli izinlerin alınmasını takiben velilerin izni doğrultusunda, gönüllü olarak araştırmaya katılım sağlayan sekizinci sınıf öğrencilerine belirlenen dört ortaokulda uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Tüm uygulamalar araştırmacı tarafından örnekleme alınan okullarda sınıf ortamında yüzyüze uygulanmış ve uygulamalar yaklaşık bir ders saati (40 dk.) sürmüştür.

Verilerin Analizi

Araştırmada sahip olunan verilerin analizinde SPSS 22.0 programı tercih edilmiştir. Sekizinci sınıf öğrencilerinin iyimserlik düzeyleri ile anne-baba tutumları arasındaki ilişki, değişkenlerden en az biri normal dağılım göstermediği için Bağımlı Örneklem T-Testinin nonparametrik seçeneği olan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılarak hesaplanmıştır. Anne-baba eğitim durumu, kardeş sayısı, algılanan sosyoekonomik durum ile iyimserlik düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesinde de ANOVA Testinin nonparametrik alternatifi olan Kruskal-Wallis Testi kullanılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmadan edinilen veriler doğrultusunda sekizinci sınıf öğrencilerinin bazı ailesel değişkenler ile algılanan anne-baba tutumlarının iyimserlik düzeylerine etkisine ilişkin bulgular sunulmuştur.

1. Öğrencilerin iyimserlik düzeylerine göre algılanan demokratik anne-baba tutum puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 2

İyimserlik düzeylerine göre öğrencilerin algılanan demokratik anne-baba tutum puanlarına ilişkin wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

İyimserlik Demokratik Anne- Baba Tutumu	n	S.O.	S.T.	z	p
Negatif Sıra	128	168.76	21601.5	12.692*	.000
Pozitif Sıra	372	278.63	103648.5		
Eşit	4				

*Negatif Sıralar Temeline Dayalı, $p < .001$

Tablo 2’de sunulmuş olan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi bulgularına göre, araştırmaya katılan öğrencilerin iyimserlik düzeyleri puanları ile algılanan demokratik anne-baba tutum puanları arasında anlamlı fark tespit edilmiştir ($z=12,692$, $p<.001$). Fark puanlarının sıra ortalamaları ile toplamları incelendiğinde gözlemlenen farkın pozitif sıralar yani demokratik anne-baba tutumunun lehine olduğu, başka bir deyişle öğrencilerin anne-babalarının tutumlarını demokratik olarak algılamalarının öğrencilerin iyimserlik düzeyleri üzerinde önemli bir etkisinin olduğu ortaya konmuştur.

- Öğrencilerin iyimserlik düzeylerine göre algılanan koruyucu/istekçi anne-baba tutum puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 3

İyimserlik düzeylerine göre öğrencilerin algılanan koruyucu/istekçi anne-baba tutum puanlarına ilişkin wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

İyimserlik Koruyucu/İstekçi Anne Baba Tutumu	n	S.O.	S.T.	z	p
Negatif Sıra	412	278.18	114611.5	15.833*	.000
Pozitif Sıra	90	129.35	11641.5		
Eşit	2				

*Pozitif Sıralar Temeline Dayalı, $p < .001$

Tablo 3’te sunulan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi bulgularına göre araştırmaya katılan öğrencilerin iyimserlik düzeyi puanları ile koruyucu/istekçi anne-baba tutum puanları arasında anlamlı fark tespit edilmiştir ($z=15.833$, $p<.001$). Fark puanlarının sıra ortalamaları ile toplamları incelendiğinde gözlemlenen farkın negatif sıralar yani iyimserlik düzeyi lehine olduğu, başka bir deyişle öğrencilerin iyimserlik düzeyinin öğrencilerin algılanan koruyucu/istekçi anne-baba tutumları üzerinde önemli bir etkisinin olduğu ortaya konmuştur.

- Öğrencilerin iyimserlik düzeylerine göre algılanan otoriter anne-baba tutum puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 4

İyimserlik düzeyine göre öğrencilerin algılanan otoriter anne-baba tutum puanlarına ilişkin wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

İyimserlik Otoriter Anne Baba Tutumu	n	S.O.	S.T.	z	p
Negatif Sıra	471	265.40	125004.0	18.762*	.000
Pozitif Sıra	33	63.36	2256.0		
Eşit	0				

*Pozitif Sıralar Temeline Dayalı, $p < .001$

Tablo 4'te sunulmuş olan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi bulgularına göre araştırmaya katılan öğrencilerin iyimserlik puanları ile algılanan otoriter anne-baba tutum puanları arasında anlamlı fark tespit edilmiştir ($z=18.762$, $p < .001$). Fark puanlarının sıra ortalamaları ile toplamları incelendiğinde gözlemlenen farkın negatif sıralar yani iyimserlik düzeyi lehine olduğu, başka bir değişle öğrencilerin iyimserlik düzeyinin öğrencilerin algılanan otoriter anne-baba tutumları üzerinde önemli bir etkisinin olduğu ortaya konmuştur.

4. Anne eğitim durumuna göre öğrencilerin iyimserlik düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 5

Anne eğitim durumlarına göre öğrencilerin iyimserlik puanlarına ait kruskal-wallis testi sonuçları

Anne Eğitim Düzeyi	n	S.O.	Sd	χ^2	p
Sadece okuryazar	27	255.98	4	1.104	0.894
İlkokul	244	259.05			
Ortaokul	140	244.58			
Lise	67	245.36			
Üniversite	26	248.52			

$p > .05$

Öğrencilerin anne eğitim durumları ile iyimserlik düzeyleri puanları arasında fark olup olmadığını test etmek amacıyla uygulanan ve Tablo 5'te sunulmuş olan Kruskal- Wallis Testi sonuçlarına göre anlamlı bir fark tespit edilememiştir ($p > .05$).

5. Baba eğitim durumuna göre öğrencilerin iyimserlik düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 6

Baba eğitim durumlarına göre öğrencilerin iyimserlik puanlarına ait kruskal-wallis testi sonuçları

Baba Eğitim Düzeyi	n	S.O.	Sd	χ^2	p
Sadece okuryazar	10	268.25	4	3.67	0.452
İlkokul	189	241.25			
Ortaokul	160	268.07			
Lise	106	254.10			
Üniversite	39	234.36			

$p > .05$

Öğrencilerin baba eğitim düzeyleri ile iyimserlik düzeyleri puanları arasında fark olup olmadığına ilişkin yapılan ve Tablo 6'da sunulmuş olan Kruskal-Wallis Testi sonuçlarına göre anlamlı bir fark tespit edilememiştir ($p > .05$).

6. Kardeş sayısına göre öğrencilerin iyimserlik düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 7

Kardeş sayısına göre öğrencilerin iyimserlik puanlarına ait Kruskal-Wallis testi sonuçları

Kardeş Sayısı	n	S.O.	Sd	x ²	p
Tek çocuk	22	270.07	3	4.758	0.190
1 Kardeş	102	278.08			
2 Kardeş	178	241.30			
3 Kardeş ve üzeri	202	247.54			

p>.05

Öğrencilerin kardeş sayılarına göre iyimserlik düzeyleri puanları arasında fark olup olmadığına ilişkin yapılan ve Tablo 7’de sunulmuş olan Kruskal- Wallis Testi sonuçlarına göre anlamlı fark tespit edilememiştir (p>.05).

7. Algılanan sosyoekonomik duruma göre öğrencilerin iyimserlik düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 8

Algılanan sosyoekonomik duruma göre öğrencilerin iyimserlik puanlarına ait Kruskal-Wallis testi sonuçları

Algılanan SED	N	S.O.	Sd	x ²	p
Düşük	18	218.22	3	4.805	0.187
Orta	225	253.33			
İyi	240	248.98			
Çok iyi	21	313.26			

p>.05

Öğrencilerin algılanan sosyoekonomik düzeyleri ile iyimserlik düzeyleri puanları arasında fark olup olmadığına ilişkin yapılan ve Tablo 8’de sunulmuş olan Kruskal- Wallis Testi sonuçları farkın anlamlı olmadığını göstermektedir (p>.05).

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın amacı sekizinci sınıf öğrencilerinin iyimserlik düzeylerinin bazı ailesel değişkenler açısından incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin algılanan demokratik, koruyucu/istekçi, otoriter anne-baba tutumları, anne-baba eğitim durumları, kardeş sayısı, algılanan sosyoekonomik durum ailesel değişkenleriyle iyimserlik düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığı incelenmiş ve elde edilen sonuçlar ilgili alanyazın doğrultusunda tartışılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular algılanan demokratik anne-baba tutumu puanları ile iyimserlik düzeyleri puanları arasında farkın anlamlı olduğunu ortaya koymaktadır. Alanyazın incelendiğinde, demokratik anne-baba tutumları ile iyimserlik düzeyi arasında anlamlı farkların tespit edildiği ve araştırmadan elde edilen bulguyu doğrular nitelikte araştırmalara rastlanmaktadır. Baldwin, McIntyre ve Hardaway (2007) tarafından

üniversite öğrencileriyle gerçekleştirilen araştırmada demokratik anne-baba tutumu ile iyimserlik arasında anlamlı ilişkilerin bulunduğu ortaya konmuştur. Demir ve Murat (2017) tarafından öğretmen adaylarıyla yapılan çalışmada öğretmen adaylarının iyimserlik düzeylerinin algılanan demokratik anne-baba tutumu puanlarına göre anlamlı fark gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Temel ve Türkoğlu (2019) çalışmalarında anne-babaların demokratik tutumda algılanmalarının çocukların sosyal beceri düzeylerine etki ettiğini tespit etmişlerdir. Sucu (2020) tarafından yapılan araştırmada da üniversite öğrencilerinde demokratik anne-baba tutumunun sosyal problem çözme becerilerini anlamlı bir şekilde yordadığı ortaya konmuştur. Ergenlik dönemi içerisinde yer alan öğrenciler çoğunlukla anne ve babalarından kendi gelişimlerine destek sağlayıcı bir şekilde bir tutum takınmalarını beklemektedirler. Karşılıklı sevgi, saygı, anlayış ve hoşgörü öğrencilerin ailelerinden beklentileri arasında yer almaktadır. Bu yüzden demokratik bir tutum benimseyen anne-babaların çocuklarının iyimserlik becerilerinin yüksek olmasının beklendiği bir sonuç olduğu söylenebilir.

Araştırmada öğrencilerin iyimserlik düzeyleri puanları ile algılanan koruyucu/istekçi ve algılanan otoriter anne-baba tutumları puanları arasında farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Başka bir ifadeyle iyimserlik düzeyleri puanları yüksek olan öğrenciler anne-babalarını koruyucu/istekçi ve otoriter olarak algılamaktadırlar. Koruyucu/istekçi anne-baba tutumlarını benimseyen aile yapısında çocuklarına karşı ilgili davranan bir yaklaşım bulunmakla birlikte aynı zamanda çocukların aşırı dercede koruyup kollandığı bir yaklaşım da bulunmaktadır (Demir ve Murat, 2017). Otoriter anne-baba tutumuna bakıldığında ise tüm kontrolün anne-babada olduğu, fiziksel ve psikolojik baskı ile zaman zaman şiddetin yer aldığı bir yapı görülmektedir. Bu bağlamda araştırmanın örneklemini oluşturan öğrencilerin yetişmiş oldukları ailelerin genel özelliklerini taşımalarının araştırmada iyimserlik düzeyleri puanları yüksek olan öğrencilerin anne-babalarını koruyucu/istekçi ve otoriter tutumda algılamalarına neden olduğu söylenebilir. Daha geleneksel ve tutucu bir aile ortamında yetişen çocukların değer yargılarının gelişmesinde sosyoekonomik durumlardan daha çok gelenek ve görenekler etkili olmaktadır (Kulaksızoğlu, 1989). Onat (2010) tarafından yapılan araştırmada otoriter anne-baba tutumunun psikolojik sağlamlık düzeyini olumsuz etkilediğine ulaşılmıştır. Kapudere (2020) tarafından yapılan araştırmada koruyucu/istekçi ve otoriter anne-baba tutumunun çocuklarda problemlerle internet kullanımını yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Teke, Yılmaz ve Sürücü (2020) tarafından yapılan araştırmada otoriter anne-baba tutumunun ilkökul öğrencilerinin sosyal kaygı düzeylerine etki ettiği bulunmuştur. Kuru-Örgün (2000) tarafından gerçekleştirilen araştırmada demokratik anne-baba tutumu ile yetiştirildiklerini düşünen sekizinci sınıf öğrencilerinin, aşırı koruyucu ve otoriter anne-baba tutumu ile yetiştirildiklerini düşünen öğrencilere göre daha yüksek düzeyde benlik saygısına sahip olduğu ve daha atılgan özellikler sergiledikleri görülmüştür. Anne-baba tutumlarına yönelik yapılan çalışmalardan elde edilmiş bu bulguların, araştırmadan elde edilen bulgular ile örtüşmediği görülmektedir. Araştırmanın örnekleminin bir ilden ve bu ilde bulunan dört farklı ortaokuldan seçilen öğrenciler üzerinden elde edilen verilerle yorumlanması araştırmanın sınırlılıkları arasında gösterilmektedir. Bu yüzden araştırmacılara farklı coğrafya ve yerleşim birimlerinde yaşayan öğrenciler ile iyimserlik düzeyleri ve algılanan anne-baba tutumlarına yönelik araştırmaların yapılması önerilmektedir. İyimserlik ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde iyimserliğin

araştırmadan elde edilen bulguların aksine çoğunlukla olumlu duygular ile ilişkili olduğuna yönelik bulgular bulunmaktadır (Cassidy, 2000; El-Anzi, 2005; Nicholls, Polman, Levy ve Backhouse, 2008). Ergün-Başak ve Can (2018) tarafından yapılan araştırmada iyimserliğin psikolojik sağlamlığın doğrudan ve anlamlı yordayıcısı olduğu görülmektedir. Bozgeyikli ve Çalışkan (2020) tarafından gerçekleştirilen araştırmada psikolojik iyi oluş ve iyimserlik arasında pozitif yönde, psikolojik iyi oluş ve kötümserlik arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunduğu ortaya konmuştur. Sapmaz ve Doğan (2012) tarafından yapılan araştırmada da iyimserliğin mutluluk ve yaşam doyumunu anlamlı derecede yordadığı tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamında elde edilen sonuçlar öğrencilerin iyimserlik düzeyi puanları ile anne-baba eğitim durumları arasında farkın anlamlı olmadığını göstermektedir. Alanyazın incelendiğinde araştırmadan elde edilen bu bulguyla örtüşen bulgularla karşılaşmak mümkündür. Özdemir (2011) tarafından yapılan araştırma bulguları incelendiğinde anne eğitim durumunun öğrencilerin iyimserlik düzeyleri üzerinde etkisi bulunmamıştır. Benzer şekilde Öztürk (2013) tarafından yapılan araştırmada da anne ve baba eğitim düzeyi ile iyimserlik durumları arasında farkın anlamlı olmadığı görülmektedir. Oda (2004) tarafından yapılan araştırmadan elde edilen bulgular incelendiğinde ise anne eğitim durumunun öğrencilerin iyimserlik düzeylerine etki etmediği ancak baba eğitim düzeyinin öğrencilerin iyimserlik düzeylerine etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu bulgunun araştırmadan öğrencilerin iyimserlik düzeyleri puanları ile baba eğitim durumu arasındaki farkın anlamlı olmadığı şeklinde elde edilen bulguyla örtüşmediği görülmektedir.

Araştırmada, öğrencilerin iyimserlik düzeyleri ile kardeş sayıları arasında anlamlı fark tespit edilememiştir. Alanyazın incelendiğinde iyimserlik düzeyleri ile kardeş sayısının birlikte incelendiği az sayıda araştırma ile karşılaşmıştır. Oda (2004) tarafından yapılan araştırma bulgularına bakıldığında iyimserlik düzeyleri ve kardeş sayısı arasında anlamlı farkın tespit edilmediği ortaya konmuştur. Elde edilen bu bulgu araştırmadan elde edilen bulgu ile benzerlik taşımamaktadır.

Öğrencilerin aileden algıladıkları sosyoekonomik durumları ile iyimserlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik araştırma bulguları algılanan sosyoekonomik durum ile iyimserlik arasında farkın anlamlı olmadığını göstermektedir. Aşan (1996) ailenin sosyoekonomik durumu ile iyimserlik düzeyi arasında bir ilişki bulunmadığını ortaya koymuştur. Bu bulgu, araştırmadan elde edilen bulgu ile örtüşmektedir. Alanyazın incelendiğinde elde edilen bu bulguyu desteklemeyen bulguların da yer aldığı görülmektedir. Carver, Reynolds ve Scheier (1994) tarafından yapılan araştırmada ailenin gelir düzeyinin yüksek olması ile iyimserlik arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Güleri (1998) tarafından yapılan araştırmada da düşük sosyoekonomik durumları düşük çalışan gençlerin, üniversite eğitimlerine devam eden gençlere göre daha kötümser oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Sekizinci sınıf öğrencilerinin iyimserlik düzeylerinin bazı ailesel değişkenlere göre incelendiği bu araştırmanın farklı coğrafya ve yerleşim yerlerinde yaşayan öğrencilerle yeniden yapılması araştırmacılara önerilmektedir. Ayrıca yapılacak araştırmalarda iyimserlik düzeyleri ile sınıf düzeyi, yerleşim yeri türü, kardeş doğum sırası, anne ve baba meslek, anne ve babanın sağ-vefat veya boşanmış-birlikte olması gibi farklı

değişkenlerin kullanılarak yeni çalışmaların yapılmasının iyimserlik düzeylerinin incelendiği az sayıdaki araştırmalara zenginlik katacağı düşünülmektedir. Ayrıca elde edilen sonuçlar doğrultusunda okullarda yer alan psikolojik danışmanlık ve rehberlik servisleri tarafından planlanan anne-baba eğitimleri, seminerler ve psiko-eğitim çalışmalarında demokratik anne-baba tutumlarının çocukların hayata karşı olumlu bir tavır sergilemelerine yardımcı olan iyimserlik becerilerinin artmasına katkı sağladığına ilişkin bilgilendirme faaliyetlerinin yapılması önerilmektedir. Ayrıca öğrencilerle yapılan psikolojik danışma ve rehberlik faaliyetlerinde öğrencilerin iyimserlik becerilerini artırıcı çalışmaların planlanması okul psikolojik danışmanlarına önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Aşan, P. (1996). *Türk üniversite öğrencilerinin ve yetişkinlerin geleceğe yönelik beklenti ve düşüncelerinin değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Balcı, S. ve Yılmaz, M. (2002). İyimserlik ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 54-60.
- Baldwin, D. R., McIntyre, A. ve Hardaway, E. (2007). Percieved parenting style on college students' Optimism. *College Student Journal*, 41(3), 550-557.
- Baumrind, D. (1991). Parenting styles and adolescent development. R. Lerner, A. Peterson ve J. Brooks-Gunn (Ed.), *Encyclopedia of Adolescence*, 746- 758. Garland.
- Bozgeyikli, H. ve Çalışkan, M. (2020).). Ortaöğretim öğrencilerinin psikolojik iyi oluşlarının yordayıcısı olarak iyimserlik-kötümserlik düzeyi ve dini yönelimler. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16(28), 909-928.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (25. Baskı). Pegem Akademi.
- Carver, C. S., Reynolds, S. L. ve Scheier, M. F. (1994). The possible selves of optimists and pessimists, *Journal Of Research in Personality*, 28, 136.
- Cassidy, T. (2000). Social background, achievement motivation, optimism and health: A longitudinal study. *Counselling Psychology Quarterly*, 13(4), 399-412.
- Çağdaş, A. ve Seçer, Z.Ş. (2011). *Anne baba eğitimi* (1. Baskı). Eğiten Kitap.
- Çalık, E. (2008). *İlköğretim öğrencilerinin iyimserlik düzeylerinin ve okula ilişkin algılarının incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Çoban, D. ve Demirtaş H. (2011). Okulların akademik iyimserlik düzeyi ile öğretmenlerin örgütsel bağlılığı arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(3), 317-348.
- Demir, R. ve Murat, M. (2017). Öğretmen adaylarının mutluluk, iyimserlik, yaşam anlamı ve yaşam doyumlarının incelenmesi. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 347-378.
- Demiriz, S. ve Öğretir, A.D. (2007). Alt ve üst sosyo-ekonomik düzeydeki 10 yaş çocuklarının anne tutumlarının incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(1), 105-122.
- Di Maggio, R. ve Zappulla, C. (2014). Mothering, fathering, and Italian adolescents' problem behaviors and life satisfaction: Dimensional and typological approach. *Journal of Child and Family Studies*, 23, 567-580.
- El-Anzi, F. O. (2005). Academic achievement and its relationship with anxiety, self esteem, optimism and pessimism in Kuwaiti students. *Social Behavior and Personality*, 33(1), 95-104.

- Ergün-Başak, B. ve Can, G. (2018). Düşük gelirli ailelerden gelen üniversite öğrencilerinin öz-duyarlılık, sosyal bağlılık ve iyimselik düzeyleri ile psikolojik dayanıklılık düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 17(2), 768-785.
- Flanagan, K.S, Erath, S.A. ve Bierman, K.L. (2008). Unique associations between peer relations and social anxiety in early adolescence. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 37(4), 759-769.
- Geçtan, E. (2013). *Psikodinamik psikiyatri ve normal dışı davranışlar* (21. Baskı). Metis.
- Güleri, M. (1998). Üniversiteli ve işçi gençliğin gelecek beklentileri ve kötümserlik düzeyleri. *Kriz Dergisi*, 6(1), 55-65.
- Gümüş, İ., Kurt, M., Güney Ermurat, D. ve Feyetörbay, E. (2011). Anne-baba tutum ve okul başarısına etkisi. *Ekev Academic Review*, 15(47), 423-442.
- Hırlak, B., Taşlıyan, M. ve Sezer, B. (2017). İyimselik ve yaşam doyumu arasındaki ilişki, demografik özellikler bağlamında algı farklılıkları: Bir alan araştırması. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(1), 95-116.
- Kapudere, B. (2020). *Üniversite öğrencilerindeki problemler, internet kullanımı, algılanan anne baba tutumları ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Hasan Kalyoncu Üniversitesi.
- Kulaksızoğlu, A. (1989). Ergen-aile çatışmaları ile annenin tutumları arasındaki ilişki ve ergenlik problemleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1, 71-87.
- Kulaksızoğlu, A. (2011). *Ergenlik psikolojisi* (13. Baskı). İstanbul: Remzi.
- Kuru-Örgün, S. (2000). *Anne baba tutumları ile 8. Sınıf öğrencilerinin benlik saygıları ve atılganlıkları arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Kuzgun, Y. (1991). Ana baba tutumlarının bireyin kendini gerçekleştirme düzeyine etkisi. *Aile yazıları-3; Birey, kişilik ve toplum*. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı.
- Kuzgun, Y. ve Bacanlı, F. (2005). *Rehberlik ve psikolojik danışmada kullanılan ölçme araçları dizisi*. Ankara: Nobel.
- Kuzgun, Y. ve Eldeleklioğlu, J. (2005). Anne baba tutumları ölçeği. Y. Kuzgun ve F. Bacanlı (Ed.), *PDR'de Kullanılan Ölçekler*. Ankara: Nobel.
- Lyubomirsky, S. (2001). Why are some people happier than others? *American Journal of Psychology*, 56(3), 239-249.
- Maccoby, E. E. ve Martin, J. A. (1983). Socialization in the context of the family: Parent-child interaction. In P. H. Mussen (Ed.), *Handbook of child psychology* (Vol. 4, pp. 1-101). Wiley.

- Masud, H., Ahmad, M. S., Cho, K. W. ve Fakhr, Z. (2019). Parenting styles and aggression among young adolescents: a systematic review of literature. *Community Mental Health Journal*, 55(6), 1015–1030.
- Nicholls A. R, Polman R.C, Levy A. R. & Backhouse S. H. (2008). Mental toughness, optimism, pessimism and coping among athletes. *Personality and Individual Differences*, 44 (5), 1182-1192.
- Oda, B. (2014). *11-13 yaş grubundaki spor yapan ve yapmayan öğrencilerin iyimserlik ile saldırganlık düzeylerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ondokuz Mayıs Üniversitesi.
- Onat, G. (2010). *Demokratik ve otoriter olarak algılanan ana-baba tutumlarının lise birinci sınıf öğrencilerinin yılmazlık düzeylerine etkilerinin araştırılması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Maltepe Üniversitesi.
- Onur, B. (2006). *Gelişim psikolojisi: Yetişkinlik-yaşlılık-ölüm* (5. Baskı). İmge.
- Özdemir, G. (2011). *Ebelik ve hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerileri ve yaşam yönelimlerinin stresle baş etme tutumları üzerine etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Öztürk, E. E. (2013). *İyimserlik ve dindarlık* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Peterson, C. (2006). *A Primer in Positive Psychology*. Oxford University Press.
- Pinquart, M. ve Gerke, D. C. (2019). Associations of parenting styles with self-esteem in children and adolescents: A meta-analysis. *Journal of Child and Family Studies*, 28(8), 2017–2035.
- Sapmaz, F. ve Doğan, T. (2012). Mutluluk ve yaşam doyumu yordayıcısı olarak iyimserlik. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(3) ,63-69.
- Scheier, M.F. ve Carver, C.S. (1992). Effect of optimism on psychological and physical well-being: theoretical over-view and empirical update. *Cognitive Therapy and Research*, 16(2), 201-228.
- Sipahioğlu, Ş. (2002), *Ana baba tutumları ile gençlerdeki duygusal ve davranışsal bozukluklar arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Sucu, B.T. (2020). *Üniversite öğrencilerinin sosyal problem çözme becerilerin algılanan anne-baba tutumu ve bilişsel esneklik düzeyleri açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Maltepe Üniversitesi.
- Teke, E., Yılmaz, E. ve Sürücü, A. (2020). İlkokul öğrencilerinin algıladıkları anne baba tutumları ile sosyal kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 6(1), 24-38.
- Temel, D. ve Türkoğlu, B. (2019). Yerleşim yerlerine göre anne baba tutumlarının okul öncesi çocukların sosyal becerilerine etkisi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(2) , 843-871.
- Tuzcuoğlu, N. (2004). *Anne baba olmanın altın kuralları*. Morpa Kültür.
- Yavuzer, H. (1995). *Ana-baba ve çocuk* (8. Baskı). Remzi.

Yavuzer, H. (2001) *Çocuk ve suç* (10. Baskı. Remzi.

Yavuzer, H. (2013). *Anne olmak* (4. Baskı). Remzi.

EXTENDED ABSTRACT**Introduction.**

Family is a social system in which the individual does not have the freedom of choice, all elements in it interact and any problem occurring in its elements affects the whole.

(Onur, 2006; Yavuzer, 2001). Parental attitudes towards raising children are very important in building a healthy family system. Parents have a great role in children being creative, having strong communication skills, having decision-making competence, having healthy moral and emotional development, and being self-confident, as well as the role of parents in being individuals with adaptation problems, emotional and behavioral disorders (Sipahioğlu, 2002; Tuzcuoğlu, 2004).

Parental attitudes are classified as democratic, protective/demanding, and authoritative by Kuzgun and Eldeleklioğlu (2005) in Turkey. When the basic characteristics of these parental attitudes are viewed, it's seen that there is a positive family structure in which there is unconditional love, respect, and parents are more sensitive and supportive to children in the democratic parental attitude (Kulaksızoğlu, 2011; Kuzgun, 1991; Masud, Ahmad, Cho & Fakhr, 2019). When the protective/demanding parental attitude is examined, it is seen that the parents feel the need to meet every need of the child even if the child does not need help, and as a result of this situation, individuals who have negative self-confidence, dependent and shy characteristics have emerged as a result of this situation (Çağdaş & Seçer, 2011; Demiriz & Öğretir, 2007). When we examine the authoritative parental attitude, a harsher, accusatory, and punitive attitude is displayed by ruling parents (Geçtan, 2013; Masud et al., 2019; Pinguart & Gerke, 2019).

Optimism is regarded as a life skill that is effective in individuals' having a more positive perspective, achieving more satisfaction with life, and leading a happier life (Hırlak, Taşlıyan, & Sezer, 2017). Optimism, which has been handled within the scope of positive psychology, which has been frequently emphasized by researchers in recent years, is among the concepts that positive psychology gives importance to. When we examine the general definition of optimism, we come across a definition that individuals tend to have a positive expectation that life will continue well despite all the obstacles and difficulties they encounter in life (Scheir & Carver, 1992).

With this research, it is expected to study the effects of some family variables (perceived parental attitudes, mother and father education levels, number of siblings, and perceived socioeconomic level) on the optimism levels of eighth-grade students and to contribute to the literature in line with the results obtained. Optimistic individuals who generally evaluate life from a positive perspective can overcome the problems in life more easily and lead a healthier and longer life compared to individuals who view life from a negative perspective (Lyubomirsky, 2001). As a result of all these evaluations, it's thought that parents' child-rearing attitudes have a great influence on the development of adolescents.

Method.

The study group consists of eighth-grade students who study at 4 different secondary schools in a province in the Black Sea region and participate in the study voluntarily in the 2015-2016 education year. A total of 504 students, 288 girls (%57.1) and 216 boys (%42.9) participated in the study. In this research, one of the quantitative research methods, the relational research model was used. Personal Data Form, Parental Attitudes Scale, and Optimism Scale were used in the study. The acquired data in the research has been analyzed by using Wilcoxon Signed Rank Test and Kruskal-Wallis Test.

Results.

According to the results acquired from the research, it's determined that the difference between democratic, protective/demanding, and authoritative parental attitude scores of students is significantly based on students' level of optimism. It was revealed that there was no significant difference between the educational levels of parents, the number of siblings belonging to the students and the perceived socioeconomic status of family variables, and the optimism levels of the students. Findings obtained from the research reveal that the perceived democratic parental attitude has a significant effect on students' optimism levels.

Discussion & Conclusion.

When the literature is examined, there are studies in which significant differences between democratic parental attitudes and optimism level are detected and confirms the findings obtained from the research (Baldwin, McIntyre & Hardaway, 2007; Demir & Murat, 2017). Another finding obtained from the study is that the optimism level of the students has an effect on the perceived protective/willing and authoritarian parental attitudes. In other words, when the findings regarding the students' optimism levels and the perceived protective/demanding and authoritative parental attitude scores were examined, a significant difference was found between them, and it was concluded that students with high optimism skill scores perceive their parents as protective /demanding and authoritative. In the development of the value judgments of children who grow up in a more traditional and more conservative family environment, mores, customs and traditions are effective rather than their socioeconomic status (Kulaksızoğlu, 1989).

It is recommended to carry out new studies using different variables such as class level, mother and father education level, number of siblings, perceived socioeconomic status as well as the type of residence, sibling birth order, mother and father occupation, right-death or divorced-togetherness of parents. Besides, in line with the results obtained, it is recommended to carry out informative activities in parent training seminars and psychoeducation activities planned by psychological counseling and guidance services in schools that democratic parents attitudes contribute to the increase of optimism skills that help children to exhibit a positive attitude towards life. Besides, planning activities that increase students' optimism skills in counseling and guidance activities with students are recommended to school psychological counselors.